

KU 7–9lk – Arvosana viisi

S1 Omat kuvakulttuurit

Grafiikan menetelmien, maalaustekniikoiden ja väriopin sekä piirustustekniikoiden kertausta Muotoilun, rakentelun, kuvanveiston ja keramiikan tekemistä erilaisin tekniikoin ja materiaalein Valokuvausta ja elokuvan tekemistä

S2 Ympäristön kuvakulttuurit

Media ja mahdollisuudet kanta-aottavuuteen. (Kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi).
Visuaalisuus kaikkialla ympärillämme, erilaiset kuvat ja kuvallisten tekniikoiden liittäminen eri ammatteihin, jatko-opinnot.
Visuaalisuus osana kulttuuria, monikulttuurisuus, yhteistyö muiden aineiden kanssa.
Oma paikallinen (keskisuomalainen) arkkitehtuuri ja muotoilu

S3 Taiteen maailmat

Suomen taiteen kultakausi
Taidekuvan, valokuvan sekä elokuvan tulkinta
Valokuvat dokumentoinnissa, kuvittamisessa
Taiteen merkitys elämän ilmiöiden kuvaajana

OPH:n tukimateriaali päättöarviointiin: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kuvataiteen-paattoarviointin-kriteerit-ja-tukimateriaali>

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvostalle 5	Käytännönläheisiä ehdotuksia
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu					
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämällä monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä	S1, S2, S3	Oppilas oppii havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria.	Taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin havainnoiminen	Oppilas tekee havaintoja yksilöllisesti ohjeistettuna.	Taidenäyttelyt, arkkitehtuuri, maisemat, tilataide, luokassa esillä oleva taide tai kuvat näistä.
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja	S1, S2, S3	Oppilas oppii keskustelemaan havainnoista ja	Havaintojen ja ajatusten sanallinen pohdinta	Oppilas sanallistaa suullisesti tai kirjallisesti opettajalle jonkin havaintonsa.	Yksi havainto vastauksena kysymyseen tai vastauspaperiin.

ajatuksista sekä perustelemaan näkemyksiään		ajatuksista perustellen näkemyksiään.			
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä	S1, S2, S3	Oppilas oppii ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan käyttämällä erilaisia kuvallisen ilmaisun tapoja.	Havaintojen ja ajatusten kuvallinen ilmaiseminen	Oppilas ilmaisee konkreettisesti ohjattuna joitakin havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti.	Valokuva teoksen yksityiskohdasta tai luonnos/yksityiskohta piirtämällä tai mallinnus esim. pahvi/luonnonmateriaali/muovailuvaha/muu valmismassa.
Esimerkkitehtävä T1–T3 suorittamiseksi. <ol style="list-style-type: none"> Oppilas tarkastelee valittua aihetta, ympäristöä tai teosta ohjeistuksen mukaan. Tarkastelun kohteena voivat konkreettisesti tai kuvien kautta tarkasteltuna olla esimerkiksi taidenäyttelyt, arkkitehtuuri, maisemat, tilataide tai luokassa esillä oleva taide. Ohjeistuksen mukaan havaintojen tekeminen. Oppilas tekee minimissään yhden havainnon, josta hän kertoo suullisesti tai kirjallisesti opettajalle. Oppilas ilmaisee havaintojaan kuvallisesti esim. ottamalla valokuvan teoksen yksityiskohdasta tai piirtämällä luonnoksen/yksityiskohdan tai tekemällä mallinnuksen (esim. pahvi/luonnonmateriaalit/muovailuvaha/valmismassa). 					
Kuvallinen tuottaminen					
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	S1, S2, S3	Oppilas oppii syventämään kuvailmaisun taitojaan.	Kuvailmaisun taitojen syventäminen	Oppilas kokeilee jonkin materiaalin tai tekniikan käyttöä.	Grafiikan menetelmät, maalaus-/piirustustekniikat ja värioppi, muotoilu, rakentelu, keramiikka, valokuvaus, elokuva, animaatio, kuvanveisto.
T5 ohjata oppilasta tutkimaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä	S1, S2, S3	Oppilas oppii käyttämään tutkivaa lähestymistapaa ja kehittämään ongelmanratkaisutaitojaan.	Tutkivan lähestymistavan ja ongelmanratkaisutaitojen käyttäminen	Oppilas harjoittelee ohjautusti tutkivaa lähestymistapaa työskentelyssään.	Jonkin yllä olevan menetelmän tutkiva ja kokeileva käyttö.
T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	S1, S2, S3	Oppilas oppii ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen vaikuttamisen keinoja.	Kuvallisen tuottamisen avulla vaikuttaminen	Oppilas tunnistaa ja kokeilee kuvallisen viestinnän mahdollisuuksia.	Konkreettisen teoksen teko/työstö. Esim. keramiikkatyö, maalaus, paperimassatyö, pienoismalli pahvista.

Esimerkkitehtävä T4–T6 suorittamiseksi.

1. Oppilas valitsee mitä menetelmää haluaa käyttää. Esim. grafiikan menetelmät, maalaus-/piirustustekniikat, muotoilu, rakentelu, keramiikka, valokuvaus.
2. Opettajan antamat kokeiluun kannustavat vaihtoehdot menetelmään liittyen. Esim. vesivärien/akrylivärien/peitevärien sekoittuminen, perspektiivi valokuvauksessa, peukalo/makkara/levyteknikka keramiikassa.
3. Kokeiltua menetelmää käyttäen oppilas pyrkii teoksen tekemiseen.

Visuaalisen kulttuurin tulkinta

T7 ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä	S1, S2, S3	Oppilas oppii käyttämään erilaisia kuvatulkinnan menetelmiä.	Kuvatulkinnan menetelmien soveltaminen	Oppilas kokeilee ohjatusti jotakin kuvatulkinnan menetelmää.	Kirjallinen tai suullinen kuvan tulkinta. Myös esim. osoittaminen. Tunteiden ja muistojen havainnointi, kuvan merkityksen etsintä, rinnastus ja vertailu, peruselementtien tarkastelu.
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista	S1, S2, S3	Oppilas oppii tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin erilaisia merkityksiä	Visuaalisen kulttuurin merkityksen tarkasteleminen	Oppilas tunnistaa ja nimeää jonkin visuaalisen kulttuurin merkityksen.	Muraalit, julkisten rakennusten seinillä olevat valokuvat, graffiti-taide, tilataideteokset kuten patsaat/veistokset Suomessa tai muissa maissa.
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	S1, S2, S3	Oppilas oppii tuntemaan ja soveltamaan kulttuurisia kuvailmaisun tapoja.	Kulttuuristen kuvailmaisun tapojen tuntemus ja soveltaminen	Oppilas kokeilee ohjatusti jotakin tiettyä kulttuurista kuvailmaisun tapaa.	Graffiti-kirjaimien käyttö esim. omassa nimikyltissä, luolamaalausten teko

Esimerkkitehtäviä T7–T9 suorittamiseksi.

1. Oppilaan tai opettajan valitseman kuvan tulkinta oppilaalle mieluisalla tavalla. Esim. ajatus-/puhekuplan tekeminen taideteoksen kohteelle, meemikuvat, jatko-teos taideteokselle, kuvan peruselementtien tarkastelu, draamallinen työskentely, kuvan merkitysten etsintä ja teoksen uudelleen nimeäminen.
2. Yllä olevan taideteoksen kulttuurisen merkityksen havainnointi, tunnistaminen ja nimeäminen. Tai muu teos, esim. graffiti, muraali, patsas.
3. Yllä olevan taideteoksen tyylin jäljitteleminen ohjatusti.

Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen

T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeviin arvoihin	S1, S2, S3	Oppilas oppii esittämään näkemyksiään visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista.	Kannan ottaminen visuaalisessa kulttuurissa ilmeviin arvoihin	Oppilas tunnistaa ja nimeää jonkin visuaalisessa kulttuurissa ilmenevän arvon.	<i>Taustalle tarvitaan oppilaan kanssa käytyä arvokeskustelua ja huomioita ympäröivästä maailmasta, sekä nuoren havaintojen ja mielipiteiden kuulemista.</i>
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	S1, S2, S3	Oppilas oppii tarkastelemaan kulttuurista moninaisuutta ja kestävää kehitystä sekä vaikuttamaan kuvien avulla.	Omien arvojen kuvallinen ilmaiseminen	Oppilas ottaa kuvailmaisussaan huomioon jonkin kulttuurisen moninaisuuden tai kestävä kehityksen näkökulman.	Työllä välillisesti tai välittömästi otetaan kantaa yhteen kulttuurisen moninaisuuden tai kestävä kehityksen teemaan (esim. ilmastonmuutos, resursien säästeliäs käyttö).
<p>Esimerkkitehtävä T10–T11 suorittamiseksi. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa aikaisempia esimerkkitehtäviä tehtäessä. Esim.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuvatulkintatehtävää tehdessä oppilas tunnistaa ja nimeää teoksen taustalla olevia arvoja, tai oppilaan teokseen liittämiä arvoja (esim. meemityöskentely). 2. Missä tahansa oppilaan tuottamassa teoksessa otetaan huomioon kulttuurinen moninaisuus tai kestävä kehitys kuvailmaisussa tai työskentelytavassa (esim. piirrettyjen hahmojen erilaisuus tai materiaalien säästeliäs käyttö). 					